

транспортування. Усі ці нормативні документи належать до сфери технічного регулювання і охоплюють процеси стандартизації, сертифікації, метрології, забезпечення якості та безпеки продукції, охорони навколишнього середовища, ліцензування.

Література:

1. Сіменко І.В. Якість систем управління підприємствами: методологія, організація, практика: монографія/ І.В. Сіменко; М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т. економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. - Донецьк: [ДонНУЕТ], 2009. - 394 с.

2. Системи управління якістю. Вимоги: ДСТУ ІСО 9001:2009- [Чинний від 2009-09-01].- К: Держспоживстандарт України, 2009. - 26 с. - (Національні стандарти України).

ПОНА Вікторія

слухач магістратури за спеціальністю

«Адміністративний менеджмент»

(науковий керівник: д.е.н., професор Желюк Т. Л.)

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ РОБОТИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Будь-яка сфера людської діяльності потребує інформаційного забезпечення. Жодне виважене рішення в науці, політиці, економіці чи в комерційній діяльності не можна приймати без належного інформаційного забезпечення. Тому кожна людина, в якій би сфері вона не працювала, користуючись документованою інформацією, має володіти основами її пошуку, аналізу і використання.

Важливим напрямом інформаційної роботи є інформаційно-аналітична діяльність. Це особливий напрям інформаційної діяльності, пов'язаний з виявленням, опрацюванням, збереженням та поширенням інформації переважно у сфері управлінської, політичної та економічної діяльності.

Для інформаційно-аналітичної діяльності особливої ваги набуває систематичність визначення кола питань, що виникають у процесі базової діяльності споживача інформації, їх аналіз та прогнозування

тенденцій розвитку. Саме орієнтація на передбачення, виявлення тенденцій розвитку ситуації обумовлює переважне застосування різних аналітичних методів опрацювання інформації: інформаційний аналіз, джерелознавчий, ситуаційний, контент-аналіз тощо. Передбачення шляхів розвитку ситуації потребує узагальнення відомостей та їх оцінки, тобто використання методів узагальнення, абстрагування, моделювання.

Дане питання порушувалось у працях відомих авторів, зокрема, Матвієнко О.В., Кумицького С.П., Бідняка М.Н., Андрушківа Б.Н. та багато інших.

Інформаційно-аналітична діяльність (ІАД) складається з системи певних інформаційно-аналітичних робіт.

Інформаційно-аналітична робота (ІАР) - це комплекс заходів, які проводяться з метою збору та обробки необхідних відомостей з ряду питань та на підставі проведеної роботи - розробки інформаційних (інформаційно-аналітичних) документів для споживача інформації [1, с. 9].

Головні елементи ІАР:

- збір та пошук інформації (головний, самий важливий і визначаючий елемент);
- попереднє вивчення, інформаційно-аналітична обробка, формулювання висновків, облік;
- підготовка інформаційних (інформаційно-аналітичних) документів [1, с. 9].

Результатом інформаційно-аналітичної діяльності будуть такі вторинні документи, що є інформаційною моделлю не первинного документа, а моделлю проблеми. Такі інформаційні документи містять так зване вивідне знання у вигляді висновків, рекомендацій, прогнозів. Це, насамперед, огляди, щорічні доповіді, аналітичні довідки.

Необхідність інформаційно-аналітичних досліджень обумовлена не тільки наявністю інформаційних бар'єрів, які перешкоджають одержанню потрібної інформації, а й дефіцитом часу в діяльності споживача інформації. Дефіцит часу суб'єктів управління як споживача інформації потребує перекладання на спеціальну інформаційну службу завдань постійного слідкування за інформацією щодо визначених інформаційних

потреб, витягу необхідних інформативних фрагментів з усього масиву інформації, аналітико-синтетичного перетворення вихідної інформації у відповідності до потреб споживача. Виконання цих завдань потребує створення системи інформаційного забезпечення споживачів інформації, в якій вони виступатимуть визначальним чинником під час підготовки інформаційно-аналітичних документів.

Для розуміння суті та механізмів організації інформаційної діяльності у сфері управління різними соціальними системами (підприємствами, установами, громадськими організаціями та ін.) потрібно розглянути ключову ланку цієї форми діяльності - інформаційно-аналітичний процес у сфері підготовки та прийняття управлінських рішень.

Отже, інформаційно-аналітичний процес у сфері управління являє собою процес пошуку, збору, переробки та подання інформації у формі, придатній для її використання при прийнятті управлінських рішень [11, с. 21].

Треба зазначити, що управлінські рішення, на відміну від рішень, які приймаються, наприклад, у сфері теоретичних, фундаментальних наук, спрямовані на розв'язання конкретних питань, як правило, мають чіткі термінові межі та у встановлений період повинні втілюватись у життя.

Продукт, створений у результаті інформаційно-аналітичного процесу повинен бути придатним для використання замовником, корисним для нього вже в момент свого створення. Сам же результат інформаційно-аналітичної діяльності, як правило, матеріалізується у формі будь-якого документа.

Вирішальну роль при підготовці достовірних аналітичних матеріалів має рівень кваліфікації виконавців робіт - професійні знання, ерудиція, вміння орієнтуватись і робити висновки в нестандартній ситуації тощо. Другим основним принципом організації інформаційно-аналітичного процесу є своєчасна підготовка документів. Своєчасність отримання інформації багато в чому визначає її цінність для користувача.

Значення своєчасного подання інформації особам, які приймають рішення, може бути настільки великим, що заради нього варто навіть

дещо поступитися достовірністю повідомлень. Звичайно, йдеться не про суттєву зміну змісту повідомлення, а лише про певне зниження ступеня його точності. Адже, як зазначалось достовірність інформації визначається її здатністю відображати реально існуючі об'єкти з необхідним ступенем точності. По суті, ситуації, коли доводиться йти на певне зниження ступеня достовірності інформації заради своєчасного її подання, трапляються не настільки рідко, як здається на перший погляд.

Будь-які результати аналітичного дослідження господарської діяльності підприємства в цілому або його структурних підрозділів повинні бути оформлені у вигляді відповідних документів. Оформлення результатів економічного аналізу здійснюється за допомогою двох форм: описової, коли цифрові дані пояснюються текстом (висновок, пояснювальна записка до річного звіту, аналітична записка, доповідь, доповідна записка, довідка, рапорт-звіт, постанова, наказ, розпорядження, коментар тощо), і безтекстової, коли тексту немає, а результати аналізу оформляються у вигляді аналітичних таблиць, графіків, схем, моделей, алгоритмів тощо.

Проведення вищевказаних заходів означає організацію інформаційно-аналітичного забезпечення. Така організація будь-якої діяльності по характеру завдань ділиться на два основні напрями:

- отримання інформації про об'єкт;
- обробка, узагальнення і оцінка, тобто проведення аналізу.

Рішення цих двох завдань може здійснюватися як самостійно, так і з залученням сторонніх осіб і організації. В першому варіанті організацію інформаційно-аналітичного забезпечення необхідно покласти на два основні підрозділи системи економічної безпеки підприємства. А саме - на ділову (комерційну) розвідку і підсистему захисту [11, с. 94]. Причому вирішення першого завдання покладається на ділову розвідку, а другого, відповідно - на підсистему захисту (як правило, службу безпеки). На жаль, на практиці функції комерційної розвідки в більшості випадків кладеться на службу безпеки або охорону підприємства [12].

В якості інформаційних ресурсів при самостійному вирішенні завдань по організації інформаційно-аналітичного забезпечення можуть бути використані інформаційні масиви, які є у розпорядженні

відповідного аналітичного підрозділу. Також в якості засобу доступу до інформаційних ресурсів загального користування (архіви публікацій преси, довідників, нормативної документації, державної звітності; інформація, надана компаніями, що займаються збором, аналізом інформації та формуванням єдиної бази даних по юридичних особах; інформація комерційного банку, обслуговуючого покупця; інших партнерів по угодам) важливу роль відіграє глобальна мережа Internet.

Слід зазначити, що ринку нелегальної та напівлегальної інформації в даний час характерна певна прихованість. Перш за все це пов'язане із зміною законодавчої бази в частині підсилення контролю за збереженням службової і таємної інформації в державних і муніципальних органах, комерційних організаціях, з однієї сторони, і з необґрунтованим розповсюдженням конфіденційної інформації про фізичних осіб - з іншою[12].

Сьогодні на ринку ділової інформації активно працює не більше п'яти фірм, між якими, за словами самих операторів, конкуренції немає взагалі. Можливо тому багато вітчизняних бізнесменів вважають за краще мати справу зі своїми людьми, а перевіряти інших на порядність у нас якось не прийнято.

За 10 років організації, які спеціалізуються на наданні інформаційних послуг, встигли сформувані власні бази даних. Відомості черпаються аналітиками, як правило, з відкритих джерел, тобто на основі різноманітних довідників, газетних і журнальних статей, інформації з Інтернету, регулярних обов'язкових звітів компаній у відповідних ЗМІ про фінансові показники діяльності. Крім того, багато операторів ринку на договірних умовах співпрацюють з Державним комітетом статистики України, мають доступ до баз даних МВС, СБУ, податкової інспекції [13, с. 32].

Недоліком масивів даних державних контрольних організацій є їх статичність, оскільки вони містять відомості тільки на певний момент часу і оновлюються навіть за наявності можливостей відносно повільно.

Слід знати, що інформація, отримана цими або аналогічними способами, не дивлячись на всю свою фінансову привабливість, не є гарантом і підтвердженням надійності майбутнього партнера. Це лише «сиря» інформація, в якій вказані його реєстраційні дані, реквізити,

заявленими керівний і установчий склад і так далі. При цьому, на жаль, далеко не завжди офіційні джерела інформації є сподіваними.

В цілому, приблизна вартість бізнес-інформації залежно від терміну надання складає від 50 до 160 дол. США [13с. 33].

Проте висновок вже зробити можна – ідеального способу швидкої та безкоштовної перевірки немає.

В цілому при успішному рішенні поставлених завдань організація інформаційно-аналітичного забезпечення дозволяє істотно мінімізувати в комерційній діяльності неминучі витрати і прямі витрати при побудові політики відносин з контрагентами. Таким чином, організація інформаційно-аналітичного забезпечення забезпечує економічну безпеку підприємства, дозволяє різко підвищити ефективність його діяльності, сприяє оптимальному витрачання корпоративних ресурсів. При цьому доцільно використовувати можливості, надані інформаційно-аналітичним забезпеченням, не після, а до виникнення відповідної проблеми.

Хотілося би відзначити, що організація інформаційно-аналітичного забезпечення - один з інструментів менеджменту, роль якого в умовах конкурентної боротьби явно недооцінюється багатьма керівниками і підприємцями.

Очевидно, що в найближчому майбутньому, коли бізнес стане більш професійним, конкурентним і цивілізованим, організація інформаційно-аналітичного забезпечення вже розглядатиметься як необхідна умова забезпечення стратегічної стійкості, конкурентоспроможності і економічної безпеки організації.

Література:

1. Антонов В.М., Яловий Г.К. Фінансовий менеджмент: сучасні інформаційні технології. Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 432 с.
2. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. – К.: Ника-Центр Эльга, 2004. – 656 с.
3. Брігхем Є.Г. Основи фінансового менеджменту. – К.: Молодь, 1997. – 347с.
4. Герасимчук А., Тимошенко О., Шашкевич Я. Етика і етикет сучасного бізнесу – запорука економічної безпеки підприємств: навч. посіб / за заг. Ред.. З.І. Тимошенко - К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2007, 285 с.

5. Доронин А.И. Бизнес-разведка. 4-е издание. М: «Ось-89», 2007. – 526 с.
6. Закон України «Апро захист інформації в інформатизованих системах» від 05.07.1994 р.
7. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992р.
8. Закон України «Про науково-технічну інформацію» від 25.06.1993 р.
9. Організаційно-правові основи захисту інформації з обмеженим доступом: Навч. посібник / А.Б. Стоцький, О.І. Тимошенко, А.М. Гуз та ін.; за заг. Ред. В.С. Сідака. - К.: Вид-во Європ. Ун-ту, 2006. – 232 с.
10. Позднишев Є.В. Інформаційно-аналітичне забезпечення безпеки підприємництва «методи та їх застосування»: Навч. посібник. Книга 1.-К.: Видавець Позднишев, 2007 р. - 76 с.
11. Постанова Кабінету Міністрів України «Про перелік відомості, що не становить комерційної таємниці» від 09.09 1993 р. (№ 611).
12. Романчев Н.Р., Нежданов І.Ю. Конкурентная разведка. Практический курс – М.: «Ось - 89», 2007. – 272 с.
13. Чергенець Е.В., Зайцев А.В., Позднишев Є.В. Інформаційно-аналітичне забезпечення безпеки підприємництва «Збір та пошук інформації»: Навч. посібник. Книга 2. – К.: Видавець Позднишев 2007. – 74 с.

ПРИСЯЖНИК Сергій

слухач магістратури за спеціальністю

«Державна служба»

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри державного і муніципального управління Попович Т.М.)

ОРГАНІЗАЦІЯ ДОЗВІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ АДМІНІСТРАТИВНОГО РАЙОНУ

Забезпечення економічної стабільності держави, належного економічного розвитку адміністративних регіонів, ефективного розвитку підприємництва та формування конкурентоспроможного вільного ринку є